

Friluftsliv og naturglede i Bærums blå-grønne vassdrag

Dato 11.01.2022

Budsjettrapportering for 2021

I hht

**Partnerskapsavtale
mellom Bærum Elveforum (BEF) og Bærum kommune (BK)
for opprydding og restaurering av vassdrag**

Innhold

Prosjekt- og kostnadsoversikt	3
Detaljert gjennomgang av prosjektene	4
Fremmede arter (Øverlandselva).....	4
Ryddedugnad langs Øverlandselva 2 ganger pr år	6
Gamle Øverland bro (skjøtsel).....	10
Turbrosjyren "Opplevelser langs Lysakerelva"	12
Skilting langs Øverlandselva ("skilt & benker")	14
Stier langs Isielva.....	20
Mølladammen	21
Rydding av søppel/avfall 1 gg/år (nedre del av Isielva og Lomma)	26
Bærums Vassdragsatlas	31
Kantsoneprosjektet	32
Forprosjekt «Digitalversjon av Opplevelser langs...»	33
Teinesteder, stryk og høler i Sandviksvassdraget (del-1)	34
Bærum Naturfestival 2021 «Elvelangs»	36
NY: Vassdragsleden Øverlandselva	50

Prosjekt- og kostnadsoversikt

Prosjekter i hht partnerskapsavtalen	Planlagt Kost (KNOK)	Kost (KNOK)
Fremmede arter (bekjempe legepestrot på Haga golf)	50	31
Ryddedugnad langs Øverlandselva 2 ganger pr år	40	40
Gamle Øverland bro (skjøtsel)	10	10
Opplevelser langs (Isielva og) Lysakerelva	50	50
Skilting langs Øverlandselva («skilt & benker»)	10	25
Stier langs Isielva	20	20
Mølladammen restaureringsprosjekt	10	15
Rydding av søppel/avfall (1 gg/år) Isielva og Lomma	25	25
Bærums Vassdragsatlas	30	0
Kantsoneprosjekt	25	25
Forprosjekt "Digitalversjon av Opplevelser langs Øverlandselva"	10	10
Teinesteder, stryk og hølør i Sandviksvassdraget (del-1)	10	10
Bærum Naturfestival 2021 - ELVELANGS (10 turer)	15	30
NY: Vassdragsleden Øverlandselva (Invitasjoner, organisering, rigging, annonsering, åpning m/taler etc)		10
Totale utgifter (300 KNOK fra partnerskapsavtalen)	305	301

Detaljert gjennomgang av prosjektene

Fremmede arter (Øverlandselva)

Partnerskapsavtalen sier:

"Planlegge arbeidet med å fjerne legepestrot langs nedre del av Sæterbekken og Østernbekken i samarbeid med kommunen og Haga Golf. Utføre bekjempelse av legepestrot i samarbeid med Haga golf. Slutføre kartlegging av fremmede arter langs vassdrag forøvrig og registrere i artsobservasjoner.no".

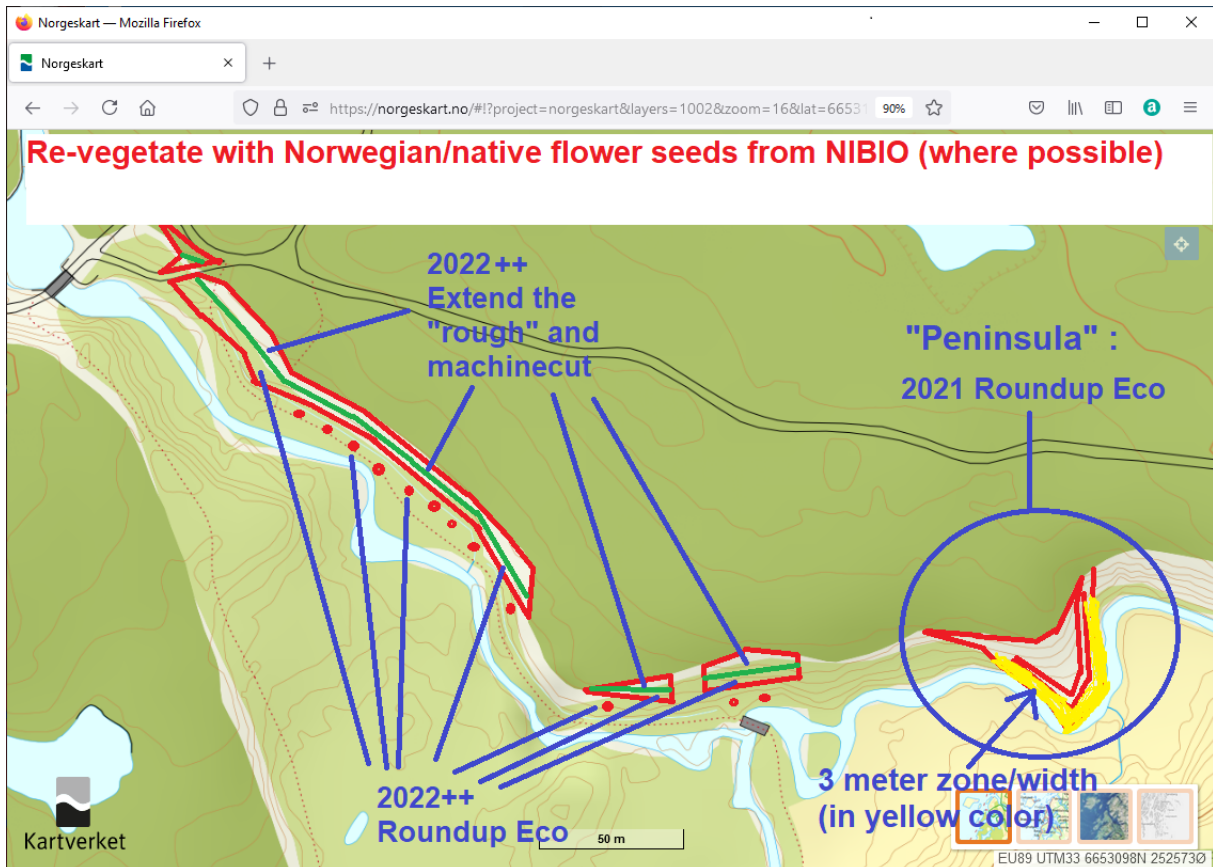
Følgende er gjort i 2021:

- Forsøk med å legge en lystett duk over et ca. 200 m² stort område
- Sprøyte med glyfosat (Roundup Eco) i et tre meter bredt belte langs elven
- Noe erfaringsutveksling med Skogsstyrelsen i Uddevalla og Länsstyrelsen Västra Götaland

En lystett duk ble lagt over et område på ca. 200m². Foto Terje Bøhler.

Greenkeeperen på Haga golf fikk ikke anledning til å sprøyte før ferien i år så dette skulle gjøres etter ferien. Sprøytingen be utført i begynnelsen av september, og det er kun det gule området (tremeters-beltet nærmest elven) til høyre på kartet som er sprøytet i år. Planen er at de øvrige områder som vist på kartet vil bli behandlet til neste år. Detaljer rundt disse planene skal diskuteres med Bærum kommune (Dag E: Borud) og greenkeeper i begynnelsen av 2022.

Plan for bekjempelse av legepestrotforekomsten ved Haga golf.

Ryddedugnad langs Øverlandselva 2 ganger pr år

Partnerskapsavtalen sier:

"Engasjerte frivillige foreninger til å rydde i og langs vassdraget fra Grini Næringspark til Engervannet. Rydding skal utføres minst to ganger i året. BEFs utlegg for levering på ISI dekkes av de bevilgede midlene. BEF informerer og involverer bedriftene i Grini Næringspark."

Grunnet covid-19 ble dugnadene gjort som følger:

De tre Rotary-klubbene fra Eiksmarka, Bekkestua og Fornebu og Lysaker har i år foretatt disse ryddingene. Bærum Elveforum har instruert klubbene om hvordan det skal ryddes ved å lage detaljerte ryddekart og ditto ryddeinstrukser. Eiksmarka Rotary Klubb ryddet fra Grini Næringspark til broa ved Gamle Ringeriksvei (Øverland). Herfra overtok Bekkestua Rotary Klubb ansvaret og ryddet ned til Bærumsveien. Herfra og ut til Engervannet ryddet Fornebu og Lysaker Rotary Klubb.

Noen bilder og kommentarer fra kontaktperson Tor Kubberud fra Fornebu og Lysaker Rotary klubb

Det er til dels bratte skråninger ned til elven på lange strekninger i denne delen av elva. Og vanskelig å gå langs elva pga. kvister og små trær som er hugget ned og blitt liggende. Det er også ganske stor vannføring og nærmest umulig å gå i elva. Ryddingen må da foretas ved å gå opp og ned, og ikke langs. Den stedlige velforeningen har uten tvil gjort en stor jobb.

Høstryddingen er initiert, men pt ikke utført.

Noen bilder og kommentarer fra Einar Hafberg og Svein Harsem for Bekkestua Rotary-klubb.

Vi tok øvre halvdel av C området fra Gamle ringeriksvei ned til Åsterudsveien. Det ble en pose for plast fra Bærum kommune. Vi ble kvitt den sjølv så at det ikke er noe som skal hentes.

Vedlagt noen bilder fra i dag.

Ikke noe stort å rapportere. Et tre som har nylig falt over elva. Mye søppel rundt elva, ser ut som søppelfyllingen kommer til med å forurense elven fremover. Tror at noen kaster søppel langs elva fortsatt, spesielt langs Åsterudveien.

Med vennlig hilsen
Einar Hafberg og Svein Harsem

Glade Rotary-medlemmer som gjøre en god innsats for miljøet!

Høstryddingen er initiert, men pt ikke utført.

Fra Odd Berner Malme for Eiksmarka Rotary-klubb

Er dere klar for vårens vakreste eventyr i Eiksmarka Rotary?

«Ryddesjau i Øverlands vassdraget»

I samarbeid med Bærum Elveforum er vår klubb klare til å gjøre en ryddeinnsats i elve/bekkeområdet fra Grini Næringspark til Gml Ringeriksvei v/Øverland.

Alle medlemmene i Eiksmarka RK bidrar i dette arbeidet og vi gjør det i to omganger. Halve klubben hver av dagene.

Mandag 10 mai kl. 1700 *Oppmøte kommunal parkeringsplass v/v Grini Næringspark. På andre siden av Griniveien.*

Onsdag 19 mai kl. 1700 *Oppmøte parkeringsplassen v/Haga Golfklubb*

Det er mulig å velge hvilken dag som passer best. Det er åpent valg inntil torsdag 6 mai. Etter da fordeles dere på de nevnte dagene. Ønske om dag meldes til sekretær Hege Wilhelmsen hege.wilhelmsen67@gmail.com så raskt som mulig.

Det anbefales antrekk tilpasset været med gode støvler og hansker. En ryggsekk med en termos kaffe er heller ikke å forakte. Prosjektkomiteen samler det vi finner og kjører det til Isi avfallshåndtering. Da vår teig går gjennom golf områder kan det bli noen endringer i planen.

*Vel møtt!
Service og Prosjektkomiteen*

Høstryddingen er initiert, men pt ikke utført..

Gamle Øverland bro (skjøtsel)

Partnerskapsavtalen sier:

"Fortsette arbeidet med å fjerne skadelige fremmede plantearter som russekål, kanadagullris etc. langs Øverlandselva fra Gamle Øverland bro til Gamle Ringeriksvei."

Gunnar Fimland har også i år jobbet med å holde området i stand.

Rapport fra Gunnar Fimland:

Her er en oversikt over innsats som gjelder området ved Øverland bro i året 2021.

- Søppelplukking 5 timer
- Drenering av sti og grusing 7 timer
- Bekjempelse russekål, 10 timer
- Bekjempelse kanadagullris, 5 timer
- Slått og raking, 20,5 timer
- Trefelling, krattrydding, fjerne vindfall, 9 timer
- Etablere blomstereng, 5,5 timer
- Steinplukking for å lage skjulesteder, 2 timer
- Diverse arbeid 4 timer

Totalt: 69 timer

En del frø innsamlet i fjor (2020) ble sådd. Likeså ble det innkjøpt ny frøblanding fra NIBIO. Det ser ut til å være vanskelig å få disse frøene til å spire i konkurranse med eksisterende vegetasjon. Jeg vil derfor gå bort i fra dette og dreie mer innsats på slått og raking for å utarme jorda og få fram blomster på den måten. Erfaringene med dette er lovende ved at jeg ser vegetasjonen ser ut til å bli mer variert og blomsterrik. Jeg satser på å slå to ganger neste år. Slåtteearealet ble utvidet noe i år og jeg utvider ytterligere neste år.

Det har vært noe vindfall så motorsag har vært brukt flere ganger for å rydde opp. I tillegg har jeg har saget ned noen råtne trær langs stien for å hindre at forbigående rammes av disse. Lavhengende grener skal kuttes slik at ryttere på hest kommer greit under.

Stien gjennom området var plaget av flere omganger med styrtregn i 2020 og mye grus ble vasket vekk. På en strekning blir stien gjørmete, sleip og glatt. Et dreneringsrør er gravd ned for å begrense dette og noe grus er fylt i snublehull i stien. Dette har hjulpet på bortledningen av vann. Innkjøp av grus kan bli aktuelt neste år.

Russekål-bestanden har vært luket i 3 år og den er trolig redusert, men anvendt metode er lite effektiv. Russekål ble puttet i sekker og levert til forbrenning på Isi. Vil forsøksvis prøve sprøyting neste år for å se om det fungerer. Kanadagullrisen har vært luket i 4 år og er nær utryddet fra området! Så i år utvidet jeg området for luking til tilgrensende arealer.

Mellomvalurt er enda en svartelistet plante som sprer seg kraftig på området. Denne bør også begrenses. tar tak i dette neste år.

Arbeidet med å bygge opp steinhauger som skal fungere som skjulested for amfibier, insekter og små dyr etc. ble fullført. En humlekasse ble innkjøpt og satt ut, men ble ikke bebodd av humler i år.

Jeg vil si at bruken av området er økende. Folk setter seg ned på benken, leser på oppsatt skilt og tar det med ro. Brukerne er ryttere, hundeluftere, joggere, turgåere og pilegrimer. For første gang overnattet to pilegrimer i telt på området!

Området rundt Øverland bro er på god vei til å bli en trivelig naturperle :-)

Hilsen Gunnar

En slik flott blomstereng kommer ikke av seg selv på en frodig eng gjengrodd med høyvokst grass, overrepresentert med svartelistearter og et relativt fuktig, utskygget areal.

Foto Gunnar Fimland

Området må skjøttes. Slå med ljå og frakte det døde plantematerialet ut av området for å lage det næringsfattig. Da kommer blomsterengene ... etter hvert.

Foto Gunnar Fimland

Turbrosjyren "Opplevelser langs Lysakerelva"

Partnerskapsavtalen sier:

"Utarbeide informasjonsfolder tilsvarende det som ble laget for Øverlandselva. Alle utgifter tilknyttet utarbeidelsen av informasjonsfolderne, inkl. trykkeavgift, dekkes av midler bevilget gjennom denne avtalen."

Arbeidet med disse turbrosjyrene er tidkrevende. I fjor ga Lysakervassdragets Venner (LvV) ut boka «Lysakerelva» (Tibballs, J., Hessen, D., Slagsvold, T. (2020). Lysakerelva. Lysakervassdragets venner, Oslo. 72 s). Mye av både tekst og bilder ble hentet fra denne.

- Prosjektleder: Terje Bøhler
- Redaktør: Solveig Emilsen
- Redaksjonskomité (tillegg til ovennevnte): John Tibballs (leder av Lysakervassdragets Venner)
- Layout/design: Tenkehetta
- Trykking: Merkur Grafisk AS
- Opplag: 4.000

*Turbrosjyren
"Opplevelser langs Lysakerelva"
(forsidebilde)*

Skilting langs Øverlandselva ("skilt & benker")

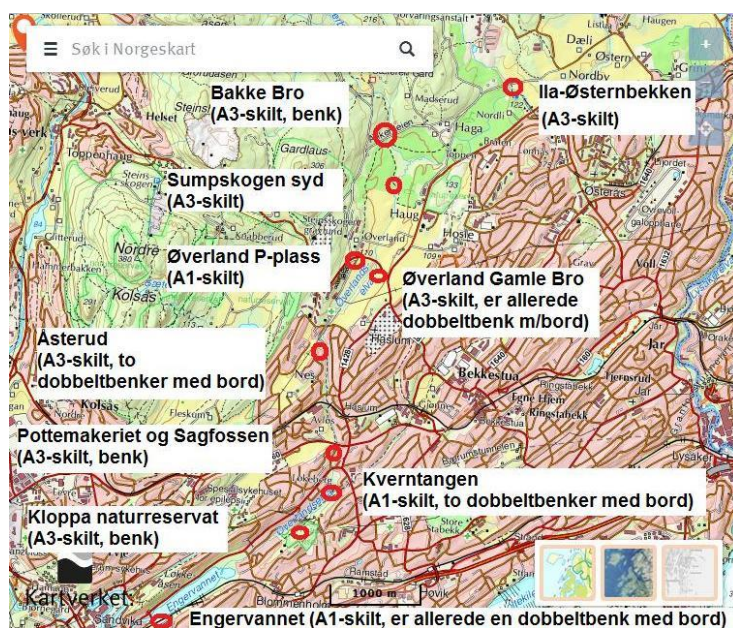
Partnerskapsavtalen sier:

"Sette opp skilt langs Øverlandselva, slik Oslo Elveforum har satt opp skilt langs vassdragene i samarbeid med Oslo kommune og med midler fra Sparebankstiftelsen. Dette er info-skilt som kan brukes som supplement til infoen i "Opplevelser langs Øverlandselva". Arbeidet består i nødvendig kontakt med grunneiere, kommunen, Oslo Elveforum og søknader til Sparebankstiftelsen og evt. andre potensielle bidragsytere, innkjøp av påler til feste skilt, og gjennomføring av arbeidet i samarbeid med Bærum Turlag. Skilting langs de andre vassdraget står deretter for tur. Alle utgifter tilknyttet produksjon av skilt m.m. dekkes ikke av midler bevilget gjennom denne avtalen, og må finansieres eksternt (som Sparebankstiftelsen)"

Dette har blitt et veldig vellykket samarbeide mellom Bærum Elveforum, Bærum kommune (partnerskapsavtalen) og de tre Rotary-klubbene fra Eiksmarka, Bekkestua og Fornebu/Lysaker. Bærum Elveforum har inngått et samarbeide med Rotary-klubbene om Øverlandselva. Flere aktiviteter er på plass og de fleste styres gjennom Øverlandsvassdragets Venner (ØVV), med Martin Nickelsen som er leder av ØVV.

I 2021 er dette prosjektet «skilt & benker» ferdigstilt, og mye arbeid er utført. Bl.a:

- Utarbeidelse av tekster til de 7 A3-skiltene
- Utarbeidelse av tekster til de 3 A1-skiltene
- Design (grafisk utforming) av alle skiltene
- Oppsetting av alle 10 skiltene (se kart under)
- Koordinasjon, produksjon og henting av skilt hos Br. Dahl i Holmestrand
- Oppsett av alle sittebenkene (se kart under)

Oversikt over plassering av "skilt og benker".

Det er to typer benker som er satt ut.

*Tre robuste parkbenker fra Ødegård Sag er satt ut langs vassdraget.
Foto Martin Nickelsen*

*Fire hagebord (180 cm brede) med plass til minst 3 voksne personer på hver side.
Disse er levert av Daleløggen arbeidssenter (Asker). Foto Martin Nickelsen*

Ti informasjonsskilt satt opp langs vassdraget. Syv i størrelse A3 og tre i størrelse A1.

Velkommen til
ØSTERNBEKKEN

Østernbekken og Ilabekken

Østernbekken heter denne bekken som har sitt utspring fra Østernvann og nedbørsfeltet rundt. Den renner gjennom skogsområder fra Østernvann til Listua på Fossum. Der renner den så videre gjennom et jordbrukslandskap til den kommer til Grini Næringspark. Den renner så gjennom industriområdet og videre hit hvor du nå står. Her møter den Ilabekken. Videre renner så Østernbekken gjennom golfbaneområdet til Hagajordene der den møter Sæterbekken og sammen danner Øverlandselva.

Ilabekken er navnet på den lille bekken som renner inn fra nordvest her. Hovedløp heter Skutebekken noen hundre meter oppstrøms Ilabekken.

Østernvann er Øverlandsvassdragets hovedvannkilde, og ligger sentralt til i Bærumsmarka, et par kilometer nordvest for Fossum. Vannet ligger 215 meter over havet, og er et flott skogsvann som er et ettertraktet turområde både sommer og vinter. Mange gode skiløyper vinterstid, og skogstier og bademuligheter både i øst og sørønden av vannet. Østernvann er oppdemmet 10 meter, og var tidligere drikkevannskilden til befolkningen i Østre Bærum. Det var først på slutten av 1980-tallet at området ble frigitt for bading, fiske og annet friluftsliv.

Haga og Nordhaug golfbaner og Topp golf treningscenter. Haga golfklubbs 27 hulls mesterskapsbane

åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubbs 9 hulls bane og Topp golfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kafeen på Topp golfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Wikipedia

Fra Østernbekken ved Ilabekken.

Velkommen til
SÆTERBEKKEN

Bakke bro over Sæterbekken ved Ankerveien

Sæterbekken heter bekken som renner her. Fra sin kilde i Sætertjernet ved Haslummeter kapell, er det mange småbækker som gir sitt bidrag på dens vei nedover til den møter Østernbekken og danner Øverlandselva. Dette elvemøtet er ca. 300 meter nedstrøms her du står nå.

Bakke bro er det mange som kaller broen her. I andre kilder er den beskrevet som Bakkebroen eller Bakkeløkkbroen etter husmannsplassen Bakken som lå vest for Sæterbekken.

Ankerveien heter veien du står ved nå. Dette er en gammel vei som ble anlagt 1791–93 av Peder Anker (1749–1824). Dette var en forbindelsesvei mellom Bærum Verk, som ble kjøpt av Anker 1791, Fossum masovn og stangjernhammer og Maridals-hammeren, der det lå en vannkraftdrevet stanghammer som banket jernet til stenger.

Saghytta (bildet), den lille stua som ligger i krysset Ankerveien–Murenveien, ca. 300 meter oppover langs Ankerveien i sørvestlig retning. Saghytta ble tidligere brukt som arbeidsbolig for de som jobbet på saga som lå langs Ankerveien 100 meter nærmere Sæterbekken. Her var en lokomobilsag som ble drevet av en flyttbar dampmaskin med kjele. Saghytta ble antagelig bygget på slutten av 1800-tallet og skal ha vært i bruk fram til 1980-tallet. Hytta ble tidligere av mange kalt for Pettersenhytta etter en fastboende der.

Haga og Nordhaug golfbaner og Topp golf treningscenter. Haga golfklubbs 27 hulls mesterskapsbane åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubbs 9 hulls bane og Topp golfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kafeen på Topp golfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Wikipedia
Christensen, T. (1996). *Natur- og kulturmiljøer i Bærumsmarka*. Bærumsmarkas Venner.

Fra Sæterbekken ved Bakke Bro.

Velkommen til
SUMPSKOGEN

ØVERLANDSELVA

Sumpskogen ved Øverlandselva

Her, i **Øverlandselvas** øvre del, ligger et sjeldent skog- og elvemiljø som i Miljødirektoratets naturbase (naturbase.no) har fått A-verdi (nasjonalt viktig). I dette sumpskogsområdet er det et rikt fugle- og dyreliv, og i naturbasen er følgende å lese om området:

Lokaliteten ligger omkranset av golfbane og dkerland beliggende mellom Øverland gård og Haga. Kvalitetene til området består kort oppsummert av eldre løvskog på rik og fuktig grunn som tidvis blir oversvømmet, meandrerende elvepartier, åpne fuktenger og noe eldre hagamarkskog på tørrere grunn. Summen av artsfunn, utformingen og sjeldenheten i landskapet gir verdi som svært viktig (A-verdi) ...

Konklusjon for sumpskogen er at den har stor biologisk verdi, og bør beskyttes (Håland mfl. 1998) ...

... rike meandrerende elvepartier med tilsluttet skog og med kantsoner mot kulturmark som til tider oversvømmes er sjeldne naturtyper i Norge som helhet. Vi har kun fragmenter igjen, og disse bør ivaretas uavhengig av golfbaneutbygginger ...

Haga og Nordhaug golfbaner og Toppgolf treningscenter. Haga golfklubbs 27 hulls mesterskapsbane åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubbs 9 hulls bane og Toppgolfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette

golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kaféen på Toppgolfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Miljødirektoratet (naturbase.no), Lokalhistoriewiki, Opplevelser langs Øverlandselva (Bærum Elveforum, 2019)

Summen av artsfunn, utformingen og sjeldenheten i dette landskapet gir verdi som er svært viktig i Miljødirektoratets naturbase.no.

Fra sumpskogen i Øverlandselva.

Velkommen til
GAMLE ØVERLAND BRO

ØVERLANDSELVA

Gamle Øverland bro

Dette brostedet er fra middelalderen, og det er nevnt i biskop Jens Nilssøns visitasbeskrivelse fra 1594. Dagens bro er oppført av Akershus amt i 1838 «i ekte hvælv», og har vernestatus. Broen var krysningspunkt for den gamle kongeveien til Ringerike. En kongevei var i Norge navnet på de første offentlige kjørbare hovedveiene anlagt på 1600-1700-tallet.

Pilegrimsleden går i dag over broen. Om Pilegrimsleden kan vi lese følgende fra Wikipedia:

Pilegrimsleden er et fellesnavn på flere turveier i Norge som fører fra forskjellige deler av landet til Trondheim og enkelte andre steder som ifølge katolsk tradisjon er hellige. Pilegrimsledene i Norge, også omtalt som St. Olavs-vegene, er turveger basert på tradisjonen for å dra på pilegrimsvandring (valfart) som oppstod etter Olav den helliges død i 1030, og fortsatte utover middelalderen. Ledene bindes sammen av natur- og kulturminner med religiøs tilknytning til middelalderen, samt minner knyttet til Olavs-arven.

Øverlandskvenna kaltes kvernen som lå i den vesle fossen nedstrøms for Øverlandskvenna.

Øverland sag lå ved Øverlandskvenna, men på østsiden av elva. Også Haug gård var delaktig i saken. Både Haug og Øverland hadde mye skog, så sagbruket hadde stor betydning for gårdene.

Kilder: no.wikipedia.org/wiki/Pilegrimsleden, Lokalhistoriewiki, Arne Mohus (1946)- Husmønstre i Bærum, del 4, DigitaltMuseum (digitaltmuseum.no)

Bærum bibliotek, Bærumstamlingen

Fra Gamle Øverland bro.

Velkommen til **ÅSTERUD**

ØVERLANDSELVA

BÆRUM ELVEFORUM

bærumelv.no

Vaskeplassen ved Åsterud

Vaskeplasser og Vannveien. Lengre før innlagt vann og vaskemaskin kom, ble klær og hjemtekstiler vasket i Øverlandselva. I 1912 la Anton Tschudi ut for salg 360 parseller på Haslum, og han hadde tenkt på klesvasken. To vaskeplasser ble opprettholdt. Den ene lå oppstrøms for broen ved Nesveien og den andre her på Åsterud, på noen svaberg ved det lille stryket ca. 75 meter oppstrøms denne plakaten. Den dag i dag kalles veien som går fra Haslum Terrasse, vestover/nedover til Vestlveien i retning denne vaskeplassen for Vannveien, selv om veien ikke bærer navnet formelt. Folk sluttet å vaske tøy i elva da den ble forurenset.

Navnet **Åsterud** ble bruk om området vest for Øverlandselva, på begge sider av Åsterudveien. Gården Åsterud lå antagelig øverst på jorden inn mot Åsterudveien vis-à-vis Åsterud barnehage. Dette var en middelaldergård som antagelig ble ryddet en gang mellom 1050 og 1350. Gården lå øde etter svartedauden (1349–1350), og var ikke i bruk i senmiddelalderen (1350–1600). I Paul Huitfeldts stiftsbok fra 1575 hørte Åsterud til Haslum kirke, som «en forsvunden gård, finnes senere som plads». Utover på 1700-tallet ble området brukt som hestehage og «engeland» der det ble dyrket høy. Senere ble Åsterud en husmannsplass under Østre Haslum Gård. I 1801 er det registrert bosettere her. Men om noen bodde her etter at husmann Martin Andersen (29 år) med familie er registrert her i 1875, er uvist. I dag er gården borte.

Kilder: no.wikipedia.org/wiki/Fløgrimsteden, Lokalhistoriewiki, Arne Mohus (1996) - Husmannsplasser i Bærum, del 4, DigitaltMuseum (digitaltmuseum.no), Store norske leksikon (nl.no), Røtberg Winge, H&K (1973), Haslum gjennom 60 år, Haslum vel.

Vaskeplass ved elva, Sandvika, Erling Petrusen (1898)
(epiro O. Væring Eftf. AS)

Rotary Bakkhusen Ekumenisk Fornebu og Lysaker
CENTRA
Lions LC Ekumenisk-Hoslo LC Bakkhusen-Haslum LC Bærum/Vardensås
BÆRUM KOMMUNE

==== = 5,5 km tursti/ turvei/vei

Fra vaskeplassen på Åsterud

Velkommen til **POTTEMAKERBROEN**

ØVERLANDSELVA

BÆRUM ELVEFORUM

bærumelv.no

Pottemakerbroen og Sagfossen

Tidligere aktivitet i området har gitt opphav til navn som nå er i ferd med å forsvinne. Vi snakker om navn som Pottemakeriet, Pottemakerbroen, Sagfossen og Sagjordet.

Løkeberg kalkovn. På Løkeberg gård, som på mange av gårdsbrukene i Bærum, var kalkbrenning en binæring til jordbruket. Kalkbrenning har tradisjoner tilbake til 1300-tallet og Løkeberg gård hadde kalkovn allerede i 1661. Da Løkeberg gård ble delt i 1843 ble det satt opp en ny kalkovn rett på andre siden av elven her ved skiltet. På grunn av uenigheter om kalksteinsbruddene ble den aldri tatt i bruk.

Pottemakeriet (Løkeberg lervarefabrik) ble bygget av Torvald Hansen på Nedre Løkeberg ca. 1883, og lå på nordøstsiden av Presteveibroen. Det er ingen spor etter fabrikk, men den som leter kan fortsatt finne gamle røde potteskår i elva nedstrøms for broen, faktisk så langt ned som nedenfor Kloppe. Fabrikk ble senere flyttet til østsiden av Kirkeveien, der leiruttaket lå, og var i drift helt frem ca. 1950.

Pottemakerbroen i Presteveien ble bygget i 1838, og fikk navnet etter pottemakeriet. Broen var opprinnelig en hvelvbro av gråstein, med rekkverk av smijern. Den forvirket raskt fordi den var bygget av kalkholdig stein. Fundamentene etter pottemakerbroen kan fortsatt ses rett oppstrøms for dagens Presteveibro. Dagens bro ble bygget på 1960-tallet i forbindelse med omlegging av veien.

Sagfossen er det gamle navnet på fossen under Presteveibroen. Saga som lå her tilhørte Løkeberg gård og er beskrevet allerede i 1611. Flata på vestsiden rett nedenfor fossen het Sagjordsløkka, og sletteområdet på østsiden nedenfor fossen het Sagbråten. Jordet der Blomsterkroken er i dag ble kalt Sagjordet.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Arne Mohus (1987), Stedsnavn i Bærum

Illustrert av Ole Sævi, 1910. Pottemakeriet på Nedre Løkeberg

Rotary Bakkhusen Ekumenisk Fornebu og Lysaker
CENTRA
Lions LC Ekumenisk-Hoslo LC Bakkhusen-Haslum LC Bærum/Vardensås
BÆRUM KOMMUNE

==== = 5,5 km tursti/ turvei/vei

Fra Pottemakerbroa og Sagfossen ved Presteveien.

Kloppa naturreservat

Kloppa er i dag navnet på stedet og broen der gangveien går over elva litt ovenfor dette skiltet. En eldre bro lå oppstrøms for dagens bro. En «klopp» viser til der en eller flere trestammer eller steinheller er lagt tvers over et vannløp, og navnet antyder at stedet har en lang historie. Hvor den gamle kloppen lå er ikke kjent.

Kloppa Naturreservat. Dette vakre løvskogsområde mellom Engerjordet og Kloppa ble vernet som naturreservat i 2019. Fra verneforskriften kan vi lese at

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde som representerer en bestemt type natur og som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder kalk- og lågurtfuruskog, samt kalkrik alm-lind-hasselskog, med godt potensiale for forekomst av mange truede og sjeldne arter knyttet til slike skogmiljø. Området har også særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er en viktig fugle- og viltbiotop.

Området har et svært rikt fugleliv. En rusletur en solfylt vårdag vil gi flotte naturopplevelser i et kor av fuglesang. Vinterstid kan man se fossekallen, Norges nasjonalfugl, dykke etter en matbit i de åpne partiene i elva.

Her får naturens utvikle seg på egne premisser, og det er derfor knyttet strenge bestemmelser til bruk av området.

Generelt skal man naturligvis ikke gjøre noe som forringer verneverdiene i området, og da gjelder at:

- vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse
- dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet
- bålbrekking er forbudt
- motorisert ferdsel er forbudt
- utenom turvei er bruk av sykkel samt ridning forbudt

Kilder: Lokalhistoriewiki, lovdata.no, Opplevelser langs Øverlandseleva (Bærum Elveforum 2019)

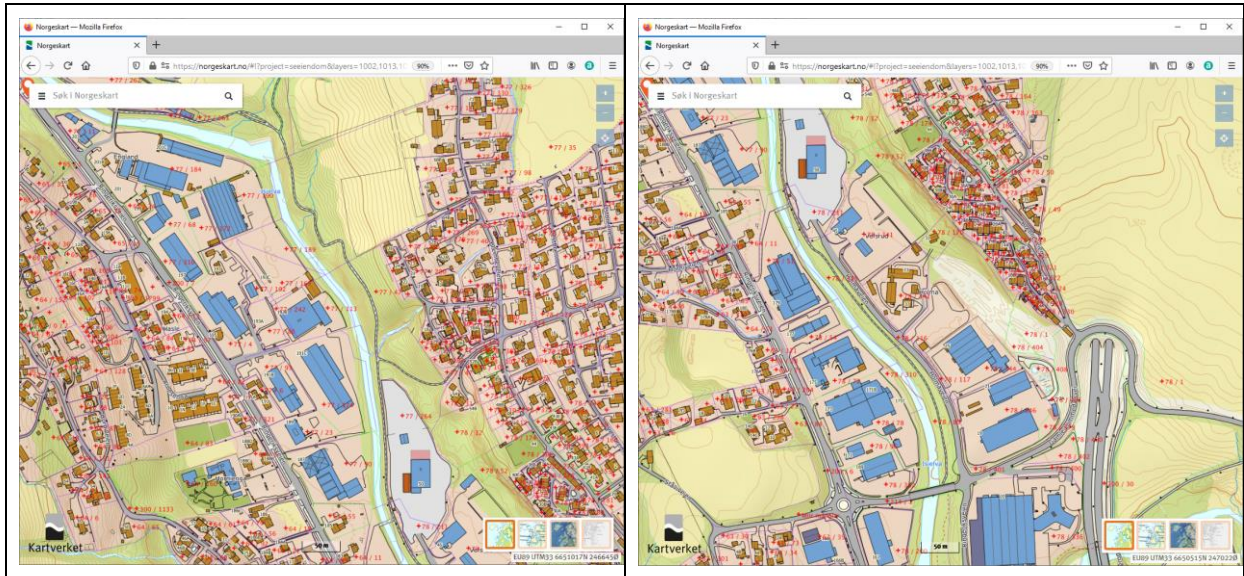
Fra Kloppa naturreservat ved/nær Engerjordet.

Stier langs Isielva

Partnerskapsavtalen sier:

"Stier langs Isielva Tanumbekken-Holma bro (vest), Holma bro – Veidekkebroa (V), Nybrua – Bjørum. Søke samarbeid med Bærum Turlag, evt. andre"

Arbeidet er utført av vårt styremedlem Per Håkon Nervold og rydde- og dugnadsmannskaper.

Delstiprosjekt 2 fra Holma bro opp til Engeland og Veidekkebroen har delvis stoppet opp pga. manglende klarsignal fra enkelte grunneiere.

Hva skal til for å få løst opp i dette?

Det har derfor ikke vært noen felles dugnader med rydding av stien. Imidlertid bør deler av traseen ryddes.

Per Håkon og Bo har forsøkt å få hjelp av Vestre Bærum rotaryklubb ved at vi foretok en befaring i deler av traseen. Interessen var tilstede men det ble ikke konkretisert noe mer.

Per Håkon vil nå vurdere å begynne rydding, og det vil antagelig bli mer arbeid her utover høsten.

Mølladammen

Partnerskapsavtalen sier:

“Planlegge sti fra Mølladammen til Bærums Verk langs den gamle rørtraséen”

Vårt styremedlem Anders Anker-Rasch har engasjert seg sterkt i området ved den gamle Mølladammen i Lomma. Han har bl.a. opprettet en egen facebook-side der man kan følge med på aktivitetene rundt stedet.

Årsrapport for 2021 (av Anders Anker-Rasch):

Gjennom 2021 har vi hatt flere dugnader der vi har fått ryddet betydelige mengder søppel, vegetasjon og vindfall. Vi har den siste tiden fortsatt arbeidet med å rydde stien ned til det smaleste punktet langs strekningen, og dette arbeidet fortsetter utover høsten 2021 og over i 2022. Dugnadene har totalt sett generert i størrelsesorden 100 timers frivillig innsats i området så langt i 2021 og vi forventer ytterligere 40-50 timer arbeidsinnsats gjennom siste del av 2021. Vi har bestilt benker og bord til området, som forventes levert i løpet av høsten, og vi jobber med å få avklart arbeidet med natursti langs elva, som er et arbeid vi har fått støtte av DNB Sparebankstiftelsen til å utføre.

Vi har også startet arbeidet med å søke om midler fra de ulike sparebankstiftelsene for å videreføre arbeidet i området.

En liten bildekavalkade over årets aktiviteter fra facebook-siden «Mølladammen restaureringsprosjekt» følger. Tekst, stedvis litt modifisert av Terje Bøhler, og bilder av Anders Anker-Rasch.

3 april

Det kan være vanskelig å se for seg hvordan området så ut før elva fikk herje fritt. Mange år uten skjøtsel har gjort det verre å se hva som skjuler seg under all jorden og trevirke

7 april

Med store og små var det 10 stykker på dugnad denne dagen. Hovedfokus var fundamentene rundt mølla, men det ble også ryddet langs deler av stien.

8 april

Nok en ryddekveld.

13 april

På dagens dugnad ble trær som vokste opp på de gamle oppmurte fundamentene felt.

13 april

Dugnad.

29 april

Dugnadsinnsats på Mølladammen i kveld.

29 april

Fuglekasser ble også hengt opp og det er lagd en fin sitteplass for den som vil nyte fossedur og fuglesang.

29 april

Fra dugnaden i dag:

Rydding av trevirke fra diverse flommer ute på øya.

22 juli

Nå som demningen er lekk og det er lite vann er det mulig å rydde søppel og skrot fra den tørrlagte elvebunnen. Det ble samlet inn to breddfulle poser med mengder av glasskår.

2 september

I ettermiddag arrangerte Bærum Naturfestival (Bærum Elveforum) omvisning ved Mølladammen. Utført dugnadsarbeid ble vist frem. Planer for videre arbeid med sti elvelangs mot Bærums Verk og tilrettelegging for bading og rekreasjon rundt fossen og mølla ble presentert.

12 september

Den lave vannstanden i Lomma har muliggjort omfattende ryddearbeid i elvebunnen rundt Mølladammen. Mange kilo med glasskår, metallskrot og plastsøppel er fjernet fra elvebunnen.

22 september

Dugnaden bød på både flott høstvær og det ble rydde nye lass med søppel fra området både nedstrøms og oppstrøms dammen. Det ble også fortsatt ryddearbeidet forbi det nederste bygningsfundamentet, så stien er blitt bedre synlig og gangbar i nye 50 meter.

Rydding av søppel/avfall 1 gg/år (nedre del av Isielva og Lomma)

Partnerskapsavtalen sier:

«Rydding i og langs Isielva og Lomma nedre del fra Glitredammen til Elvemøtet. NB! Det utføres ryddedugnader langs disse vassdragene i mai og september hvert år. Ryddedugnadene bør derfor legges utenom disse tidsperiodene. BEFs utlegg for levering på ISI dekkes av de bevilgede midlene.»

Vi har engasjert Asker og Bærum unge Venstre til å organisere arbeidet med "Rydding i og langs Isielva og Lommas nedre del fra Glitredammen til elvemøtet" med flere av de politiske ungdomspartiene i Asker og Bærum.

Under følger en (av flere) mail fra «administrator» til undertegnede:

Fra: Thomas <thomashaugen03@gmail.com>
Sendt: 10 November 2021 12:04
Til: terbo@online.no
Emne: Re: Ryddedugnad med ungdomspartiene i Bærum

Hei!
Her har du liste ut ifra navnene på bildene du sendte:)

ISI-1 + ISI-2 (Unge Høyre):
Felicia Saxebøl Fransson

Tlf. 97563162
E-post: felicia.fransson.no@gmail.com

Sondre Sandøy
Tlf. 45915525
E-post: sandoysondre@gmail.com

Farhoud Falahatimarvast
Tlf. 40510594
E-post: farhoodmarvast@gmail.com

Farzad Falahatimarvast
Tlf. 40514260
E-post: farzadfarzad2004@gmail.com

Sara Bough-Jensen
Tlf. 91695095
E-post: sarabj@outlook.com

Simen Preus Dovland
Tlf. 45808306
E-post: simenpd@outlook.com

(Antar at de var flere enn 2 på hvert område)

ISI-3 (Rød Ungdom):

Elias Branæs
Tlf. 98869458

(Har ikke fått kontaktinfoen til den andre i paret enda)

L1 (Unge Venstre):

Litt uklart men skal få sendt deg infoen i løpet av dagen

L2 (UV + RU):

Vera Alida Ravndal
Tlf. 48103407
E-post: alida.ravndal@gmail.com

Mathilde Lømo
Tlf. 94103972

På de neste sidene følger noen rydderapporter fra «rydde-ungdommen».

Hei Terje!

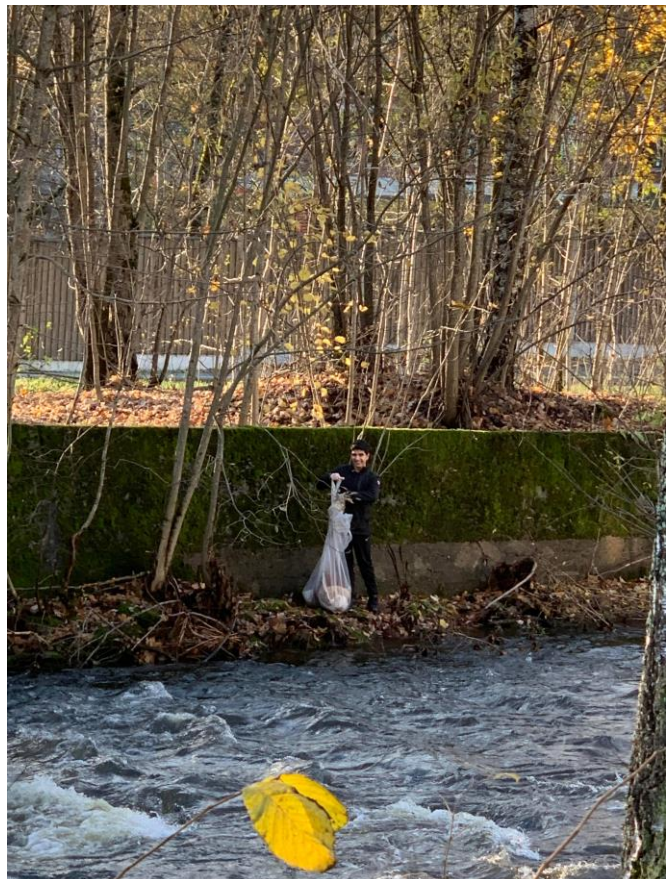
Håper du har det bra! Jeg beklager denne sene mailen. Det ser ut som den forrige jeg sendte havnet i utkast. Her kommer den!

På søndag, den 31. oktober, tok Bærum Unge Høyre turen til Isielva, og plukket søpler. Vi ryddet fra Nypefoss bru til den broen rett etter Al-Noor Moske. Fra Nypefoss bru til Skui Skole var det veldig lite søppel, mtp det er sannsynligvis veldig få som går der pga vanskeligheten, men fra Skui Skole til Al-Noor, samlet vi nesten to fulle poser. Søplene var ganske uforventa, ting som puter, dekk osv. Det tok oss et par timer, men vi klarte det 😊 Vi hadde det kjempegøy sammen!

Med vennlig hilsen

Farhoud Falahatimarvast

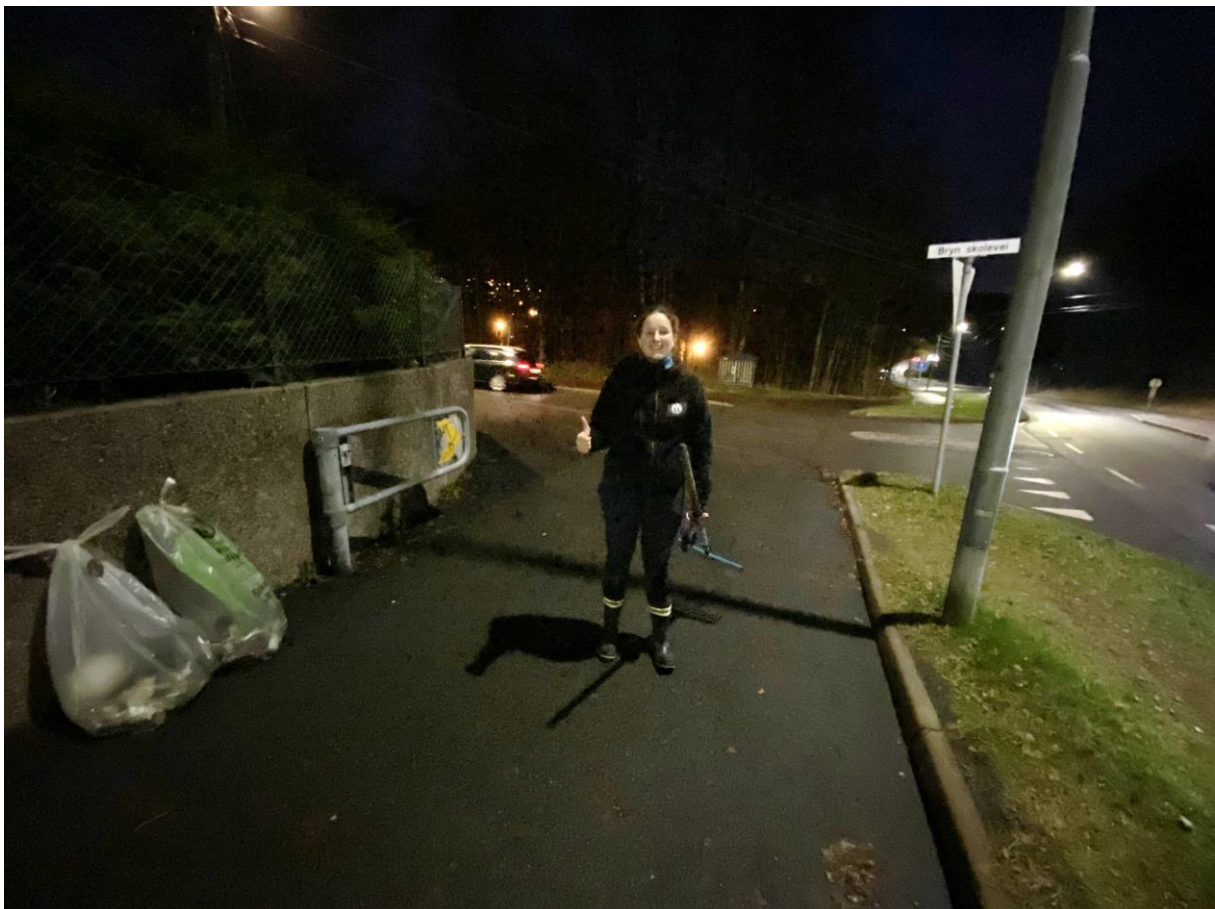
Leder i Bærum Unge Høyre

Fra Elsie Enger <elsie.enger@gmail.com>

Hei,

Hanna og jeg har nå fått ryddet langs L1. Vi gjorde vårt beste, men noen steder var det såpass bratt og/eller tett busk at vi dessverre ikke kom til. Det var mindre søppel enn vi hadde trodd, men noen steder var det en del plaststrimler (fra gamle plastposer) og lignende. I elva var det to skilt vi ikke fikk opp og noen treplanker (se tre siste bilder).

Fra Alida Ravndal alida.ravndal@gmail.com

Hei, Terje. En hektisk skolehverdag har forhindret meg i å svare på mail før nå. Jeg (Vera Alida Ravndal) Ryddet "L2" torsdag kveld forrige uke på vegne av Unge Venstre. Her er noen bilder av meg "in action".

Jeg synes leveryddingen gikk fint. Nå skal det sies at flere av områdene var brattere enn det jeg antok før jeg begynte, noe som førte til at jeg måtte snu et par steder. Det er blant annet svært problematisk å komme seg ned på venstre side av bra ved startpunktet, både pga gjæret, men også fordi det var så hinsides bratt. Det er kanskje også å foretrekke å rydde i en del av året hvor det ikke blir like fort mørkt og er mindre løv på bakken enn sent om høsten. Men alt i alt gikk det bra og vi fikk ryddet godt. Det var i tillegg et par større objekter i vannet som vi tok bilder, som Mathilde har lagt ved i sin mail til deg.

Bærums Vassdragsatlas

Ikke startet.

Kantsoneprosjektet

I tilknytning til Partnerskapsavtalen som er inngått mellom Bærum Kommune og Bærum Elveforum er det gjennomført en grov kartlegging av vegetasjonssonene langs vassdragene i Bærum. Rapporten er skrevet av Senatur ved Terje Bøhler.

Bakgrunnen og mandatet for oppdraget er en oppfølging av vedtak i Hovedutvalg for Miljø, idrett og kultur 12.11.2020:

«AP 15: Lage en oversikt over hvor det mangler kantsoner langs vassdragene våre».

Rapporten kan lastes ned her: <https://tinyurl.com/4v6ap394>

Eksempler på områder med mangelfulle vegetasjonssoner.

Forprosjekt «Digitalversjon av Opplevelser langs...»

EN del intielle tanker om design gjort. Noe forundersøkelser om design-verktøy (foreground/background software teknologi. Noe undersøkelse av generiske rammeverk gjort. Design-utkast/-ideer til protokoll-utvekslingen mellom foreground-APP og background-system. Ingen rapport produsert da dette kun er initielle undersøkelser.

Teinesteder, stryk og høler i Sandviksvassdraget (del-1)

Dette prosjektet går ut på å identifisere og dokumentere de gamle, tradisjonelle teinestedene i Sandvikselva og Isielva...

*Teina skal ut i vannet for demonstrasjon – kanskje 50 år siden forrige gang ...
Morten Merkesdal og Harald Kolstad klargjør for utsetting.*

Harald Kolstad har samlet den tekstlige, historiske informasjonen i dette heftet. Kolstad er oppvokst i området, i likhet med sine foreldre og besteforeldre. Hans tippoldeforeldre bodde sågar i Kjaglidalen (Mastekastet). Kolstad har studert eldre kilder fra tilgjengelig informasjon fra nasjonalbiblioteket samt mange lokale kilder. Ikke minst har han tidligere snakket med de eldste grunneierne, de fleste av dem er døde i dag, og fått de til å fortelle sine historier om eierskap til teinestedene, navn på stryk og plassering av sløer og annet. Ingen har mer kunnskap om elvas historie enn Harald Kolstad. Fangst av fisk til husholdningen, både med garn og fisketeiner, var viktig for de 16 gårdene som hadde fiskerett i Sandvikselva og Isielva. Det har vært nær 30 teinesteder fra Sandvika til Bjørum sag, og et mindre antall sløer. Flere av dem er svært gamle. Dette heftet beskriver hvor de fleste teinestedene langs Isielva og Sandvikselva har vært. Det beskriver også navn og plassering av nåværende og tidligere stryk. Gode fiskeplasser er gjerne der det er dype kulper, gjerne også kalt høler. Disse beskrives også.

Med Sandviksvassdraget menes i denne sammenheng elvene Isielva fra Bjørum Sag til elvemøtet med Lomma ved Vøyenenga. Herfra heter elven Sandvikselva, og vi følger elva helt til utløpet ved Sandvika

MIDLERTIDIG 10/12-2021 «v07»

Teinesteder, stryk og hølør i Sandviksvassdraget

Harald Kolstad, Bo Wingård, Terje Bøhler

*Hftet er nå (11 jan 2022) til gjennomsyn hos Morten Merkesdal og Petter Birkheim
(kjentmenn og fiskere).*

[En midlertid versjon kan likevel lastes ned herfra \(link\).](#)

Bærum Naturfestival 2021 «Elvelangs»

www.naturfestival.no

ELVELANGS
naturfestival.no

Turene er gratis og åpne for alle – velkommen!

Program for
Bærum naturfestival
2021

Sponset av:
CENTRA Gruppen
Rotary Bærum
Bærum Elveforum

Følg og lik oss gjerne på vår Facebook-gruppe «Bærum Elveforum»

PROGRAM
Se naturfestival.no for mer informasjon. Sjekk også i forkant av hvert arrangement for mer detaljer og eventuelle programforandringer i disse covid-tider, og hukk munnebind om nødvendig.

Søndag 9. mai kl. 10.00–13.00 (oa.)
Fuglesangtur langs Solbergbekken (Sandvika)

Torsdag 27. mai kl. 17.30–19.30
Botanisk vandring langs Sandvikselva (påmelding)

Lørdag 29. mai kl. 10.00–13.00 (oa.)
Fuglesangtur Engervann og Kloppa naturreservat

Søndag 30. mai kl. 12.00–15.00 (oa.)
Botanisk vandring langs Lysakerelva (påmelding)

Søndag 6. juni kl. 11.00–13.00
Stalamander, vannskorpion & andre småkryp i Tjernerudtjern!

Lørdag 21. august kl. 12.00–15.00
Magnetfiske i Rønne Elv i Sandvika

Søndag 29. august kl. 10.00–13.00 (oa.)
Fugletur til Engervann

Torsdag 2. september kl. 16.30
Mølladammen og Bærum Verk Mølle

Søndag 19. september kl. 12.00–15.00 (oa.)
Rusletur «Opplevelser langs Øverlandselva»

Torsdag 9. september kl. 18.30–20.30
Rusletur «Opplevelser langs Isielva»

Fotoer: Terje Behler

BÆRUM ELVEFORUM

naturfestival.no
post@baerumelv.no

Siden Bærum kanskje er den kommunen i Norge med aller størst naturmangfold ønsker vi å vise frem noe av denne flotte naturen til publikum. Dette tror vi vil kunne bidra til at folk tar bedre vare på naturverdiene våre. Bærum Naturfestival har blitt avholdt både i 2017, 2018 og 2019. Da var det Bærum Natur- og Friluftsråd som arrangerte det. I 2021 er det Bærum Elveforum som er vertskap for arrangementet, denne gang med undertittelen "Elvelangs". Bærum Naturfestivals program for 2021 bestod av en rekke turer langs våre elver, vann og vassdrag. Noen turer er i regi av naturfaglige foreninger, andre aktiviteter er guidede «opplevelsesturer» langs våre vassdrag. Programmet ble hele tiden oppdatert under hjemmesiden naturfestival.no for å informere om de stadig foranderlige covid-hensyn. Våre turledere er blant de aller mest kompetente på sitt fag/område.

Program:

- *Fuglesangtur ved Solbergbekken, med Norsk Ornitologisk Forening*
- *Botanisk tur langs Sandvikselva med Norsk Botanisk Forening ved Kristin Bjartnets*
- *Fuglesangtur ved Engervannet og Kloppa naturreservat, med Engervannets venner og NOF*
- *Botanisk tur langs Lysakerelva med Norsk Botanisk Forening ved Kristin Vigander*
- *Salamander, vannskorpion & andre småkryp. Tjernsrud, ved leder av Norsk Zoologisk Forening O&A Irene Elgtvedt*
- *Magnetfiske i Sandvika – moderne urban opprydning.*
- *Fuglesangtur til Engervann, med Norsk Ornitologisk Forening*
- *Omvisning ved Mølladammen, ved Mølladammen restaureringsprosjekt (Anders Anker-Rasch, Bærum Elveforum)*
- *Opplevelser langs Øverlandselva. Guidet tur med ditto turbrosjyre (deles ut ved fremmøte)*
- *Opplevelser langs Isielva. Guidet tur med ditto turbrosjyre (deles ut ved fremmøte)*

Kort referat fra turene følger:

Søndag 9. mai:

Fuglesangtur ved Engervannet og Kloppa naturreservat, med Engervannets venner og NOF

Turen ble dessverre avlyst av corona-hensyn.

Torsdag 27. mai:

Botanisk tur langs Sandvikselva med Norsk Botanisk Forening ved Kristin Bjartnets.

Frammøte: 30 personer (max av hva som var lov på det tidspunktet, covid-restriksjoner). Sandvikselva dannes der Lomma og Isielva møtes, og har derfor sine kilder langt inne i Krokskogen. Berggrunnen består av kambrosilursk skifer som tilhører Oslofeltet, og langs breddene vokser edelløvsskog. Sandvikselva bukker seg elegant og idyllisk mot fjorden.

Mange tenkte som oss, og ville benytte anledningen til å gå en tur i dette vakre landskapet. Turgjengen ble delt i to grupper, hvor Elin Viker Thorkildsen og Jan Sørensen ledet den ene gruppa og Tore Berg og jeg den andre gruppa, til sammen i underkant av 30 personer.

.... Jeg tror til og med Tore Berg lærte noe nytt den dagen, når han ble gjenfortalt et gammelt sagn fra Plinius 50 år e. Kr. «at svalen helbreder ungenes blindhet ved å dryppe noen dråper saft fra «svaleurt» i øynene deres.» Den ble derfor kalt liten svaleurt, og fikk ord på seg for å kunne helbrede øyesykdommer. Kilde: Ryvarden et al., Bind 1, Norges Planter.

Gulveis ved Sandvikselva.

Foto Kristin Bjartnes

Hvitveisen blomstret i store mengder, og gulveisen bar fortsatt kronbladene, om enn noe redusert. Uka før sto gulveisen i flott blomst, og jeg hadde overveid å spraye dem med hårspray for å beholde blomsterprakten. Storkonvall, firblad, strutseving og edelløvtrær som alm (med frø), hegg i flott blomst og lønn kranser stien. Begge gruppene ble godt informert om plantene og hvordan de har blitt brukt gjennom tidene.

Joran Bjerke, som jobber med å fjerne svartelistede planter i Bærum, fortalte begge gruppene om den jobben som de gjør. Skunk-kala fantes i flere forekomster langs Sandviksvassdraget, nå er det meste fjernet, selv om det fortsatt spirer nye skudd ved utgangspunktet langt opp i Kjaglidalen. Parkslirekne er sprøytet, og kjempespringfrø er fjernet i flere av vassdragene som ender i Sandvikselva. Jobben må nok fortsette en god stund til, men det er godt å høre at kommunen tar denne trusselen mot biologisk mangfold på alvor.

Det var en solrik og vakker kveld, og akkurat den kvelden slo været om, og sommeren gjorde sitt inntog.

Takk til Joran, turledere og turdeltagere som gjorde kvelden så vellykket.

Kristin Bjartnes

Lørdag 29. mai:

Fuglesangtur ved Engervannet og Kloppa naturreservat, med Engervannets venner og NOF

Vi gikk fra Sandvika, videre langs Engervann og inn i Kloppa naturreservat for så å returnere tilbake til Sandvika. Engervannet er en svært spesiell innsjø bestående av brakkvann. Fuglelivet her er rikt og interessant.

Arrangør: Norsk Ornitologisk Forening

Turleder: Terje Bøhler, tlf. 479 05 043, e-post terbo@online.no

Møtested: P-plassen øst for Coop Extra i Sandvika v/Engervannet kl 10.00

RAPPORT: 15 personer totalt.

Gråspurv, pilfink, grønnfink, brunsisik (antas), kjernebiter (5), gråtrost, svarttrost, rødvingetrost, gransanger, løvsanger, munk, hagesanger, gulsanger (1), linerle, vintererle, hettemåke (20), fiskemåke(5) gråmåke(5), silidemåke (7), ringdue (5), skogdue(1), bydue (10), stokkand (6), siland, 5, gravand (2), grågå 8 (hvorav 3 pull), kanadagås 8 (hvorav 5 pull), kjøttmeis, svarthvit fluesnapper, kråke, skjære, toppdykker 2

Søndag 30. mai:

Botanisk tur langs Lysakerelva med Norsk Botanisk Forening ved Kristin Vigander

Takk til dere alle for en veldig hyggelig tur i dag.

Det var 21 turvandrere tilsammen i strålende sol. Vi gikk fra gangbroen ved Grinidammen, på Bærumssiden opp til Hammerfossen, og tilbake langs elva på Oslosiden.

Her er lenker til noe av det vi så på turen:

TRÆR VI SNAKKET OM:

<http://www.kristvi.net/flora/Traer/alm.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/H/hegg.html>

<http://www.kristvi.net/flora/S/spisslonn.html>

<http://www.kristvi.net/flora/R/rodhyll.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/R/rogn.html>

HER ER BLÆRESTARR, EN ANSVARSART FOR BÆRUM:

<http://www.kristvi.net/flora/B/blaerestarr.htm>

ANDRE PLANTER VI SÅ:

<http://www.kristvi.net/flora/E/engkarse.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/S/skogsnelle.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/H/humle.html>

<http://www.kristvi.net/flora/K/korskknapp.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/F/firblad.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/S/skogforglemmegei.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/S/strutseving.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/O/ormetelg.htm>

<http://www.kristvi.net/flora/S/skogfiol.htm>

KRISTINS FLORA LIGGER PÅ NETTET:

kristinsflora.com eller kristvi.net

VILLBLOMSTKORT:

Dere fikk to villblomstkort hver (Årets villblomst 2020: Skogstorkenebb og 2021: Bergveronika).

Hvis dere ønsker å kjøpe slike kort, tar jeg kr 5 for enkle kort og kr 10 for doble:

Jeg har følgende kort til salgs:

2016: Jåblom (bare enkle)

2017: Linnea (har ikke kort igjen, men kan sende med noen fotoutskrifter av kortet, det følger med gratis)

2018: Blåklokke

2019: Ballblom,

2020 Skogstorkenebb

2021 Bergveronika

Bare send meg en epost sammen med postadressen deres, så ordner jeg det. Hvis de må sendes i posten, kommer porto i tillegg.
Eventuelt kan de hentes hos meg.

20. juni er det VILLBLOMSTENES DAG. Da skal jeg ha tur på Kalvøya.

Informasjon om turen og påmelding finner dere her:

<https://botaniskforening.no/kalender/villblomstenes-dag-tur-pa-kalvoya>

Har dere spørsmål, eller er det noe jeg har glemt - send meg gjerne en epost til denne adressen :-)

Vennlig hilsen

Kristin Steineger Vigander

Søndag 6. juni

*Salamander, vannskorpion & andre småkryp. Tjernsrud, ved leder av Norsk Zoologisk Forening
O&A Irene Elgtvedt*

Arrangementet gikk veldig fint i går. Det ble 10 salamandere i fellene, og neste 20 personer var innom i går.

Veldig hyggelig, og alle aldre var representert i går. Det var flest besteforeldre og barnebarn som deltok. Jeg glemte helt å ta bilder, da det var mange spørsmål og stor interesse for salamanderne. Veldig gledelig!

Lørdag 21. august:

Magnetfiske i Sandvika – moderne urban opprydning. Ved Erik Kirste og «Magnetfiske i Norge».

Bærum Elveforum hadde invitert gruppa «Magnetfiske i Norge» til å ha et arrangement under «Bærum naturfestival», det skulle «fiskes» med magneter i Rønne elv i Sandvika. Det var rundt 15 personer fra Magnetfiske i Norge som velvillig møtte opp. Noen hadde med hele familien på dette arrangementet og det ble servert vafler og pølser. Rønne elv, den lille elvestumpen mellom Engervann og Sandvikselva ble fisket, og det ble funnet mye metallskrot i elva (se bilde). Gruppa hadde også til utstilling ting de har funnet fra tidligere. Blant annet kanonkuler funnet i Lomma og i Sandvikselva. Dette er antagelig kanonkuler produsert på Bærums Verk. Slike ble produsert allerede fra 1600-tallet og disse kulene er antagelig svært gamle.

De sterkeste magnetene som ble benyttet har en løfteevne på rundt 600 kg!

Det var svært mange nysgjerrige tilskuere som overvar magnetfiske på denne travle handledagen midt i hjerte av Sandvika.

*Erik Lønnbu Kirste (t.v)
med kanonkule funnet i
Lomma ved
Mølladammen skole.
Publikummer Harald
Kolstad (t.h.) holder en
kanonkule funnet av
Erik Kirste ved i
Sandvikselva nær
Eyvind Lyches vei.*

Foto Terje Bøhler

Håkon Båsen fisket opp en sykkel. Ikke gammel, men allerede nedgrodd med rur.

Foto Terje Bøhler

Dagens fangst ble stor. Den ble så kjørt opp til skraphandleren på Isi

Foto Erik Lønnbu Kirste

Søndag 29. august

Fugletur til Engervannet og Kloppa naturreservat, med Engervannets venner og NOF

Turleder: Johnny R. Pedersen (Norsk Ornitologisk Forening)

Hei

Vi hadde en NOF OA-tur til Engervannet i Bærum den 29. august 2021. Der observerte vi 42 arter:

Knoppsvane 2; Grågåås 363; Hvitkinngås 127; Krikkand 6; Stokkand 58; Toppand 7; Kvinand 27; Siland 3; Toppdykker 5 (3juv,2ad); Storskarv 9; Gråhegre 6; Sothøne 1; Enkeltbekkasin 1; Strandsnipe 1; Hettemåke 4; Fiskemåke 2; Sildemåke 9; Gråmåke 25; Bydue 11; Ringdue 9; Låvesvale 6; Linerle 5; Gjerdesmett 2; Jernspurv 1; Rødstrupe 4; Blåstrupe 1; Svarttrost 2; Rødvingetrost 1; Gransanger 1; Løvsanger 1; Fuglekonge 3; Blåmeis 8; Kjøttmeis 5; Spettmeis 2; Skjære 9; Nøttekråke 1; Kråke 4; Gråspurv 6; Pilfink 23; Grønnfink 5; Stillits 3; Sivspurv 2

Delvis værrapport:

Skyfritt, god sikt, svak vind

Turrappport:

En fin tur rundt vannet som ett arrangement sammen med Bærum naturfestival. Ikke så mange deltagere, men det gjorde bare at det ble litt mer tid til å svare på spørsmål og fortelle mer om truslene mot vannet! 6 deltagere.

Johnny R. Pedersen

Observasjonsrapporten med bilder finner du her: oa.birdlife.no/observasjoner/75908

Torsdag 2. september

Omvisning ved Mølladammen, ved Mølladammen restaureringsprosjekt (Anders Anker-Rasch, Bærum Elveforum)

Vi inviterte til oppmøte ved Mølladammen og ca 10 personer møtte opp for en guidet rundtur i området, der vi delte litt om lokalhistorie og historien rundt de ulike delene av området. Det ble også delt en del informasjon rundt fremtidige planer for området og hvordan vi ønsker å forbedre og videreutvikle dette som et attraktivt turområde. Vi brukte vel ca 1,5 timer i området.

Mølladammen restaureringsprosjekt har en egen facebook-side hvor dugnader blir annonsert:
<https://www.facebook.com/moelladammen/>

Foto Anders Anker-Rasch

Foto Gunnar Fimland

Torsdag 9. september

Rusletur «Opplevelser langs Isielva». Guidet tur med ditto turbrosjyre (deles ut ved fremmøte)

Turleder Per Håkon Nervold, styremedlem av Bærum Elveforum.

Følgende er lagt ut på Bærum Elveforums facebook-sider:

Fra Bærum Elveforums naturfestival-arrangement «Opplevelser langs Isielva»:

Det ble en opplevelsesrik kveld for de mer enn 30 fremmøtte som vandret fra Bjørum Sag til der Isielva møter Lomma. Musikalsk innslag med korpset fra Skuidalen. Kunnskapsrike Per Håkon Nervold var turleder og fortalte om hvordan Skuidalen var en lang vik i Oslofjorden etter istiden, om blåhvalfunn helt oppe ved Bjørum Sag, geologien, om utviklingen av Skuisamfunnet, om utfordringer med flomvann på elveslettene og dagens kvikkleireproblematikk. Skaff deg turkartet «Opplevelser langs Isielva» (ligger på alle bibliotekene i Bærum) og ta turen selv!

Småbruket Nybråten ved Bjørum

*Bjørumsbrua
Med rester av gamle brukar for flomsikker bru fra gamledager*

*Skui og Emma
Hjorts korps stilte
med musikalsk
innslag på gamle
Jutulbanen*

*Stillesonen og
idylliske
Gatahølen der
Økribekken
renner ut*

Turbrosjyren «Opplevelser langs Isielva» er tilgjengelig i papirversjon på alle Bærums bibliotek. Du kan lese den elektronisk på <https://tinyurl.com/y5mca3y3>

Søndag 19. september

Rusletur «Opplevelser langs Øverlandselva». Guidet tur med ditto turbrosjyre (deles ut ved fremmøte)

Turleder Martin Nickelsen, leder av Øverlandsvassdragets venner (ØVV).

Turen gikk veldig bra men bare ni personer dukket opp. Vi brukte tre timer inkl 20 min rast ved Kverntangen der bildet viser deltagerne minus en. De fleste hadde mye kunnskaper og turerfaring. Vi gikk gjennom alle interessante kultursteder nedover med historie. BEF fikk mye ros for innsatsen ved elvene. Besvarte spørsmål så godt jeg kunne. Hadde med historiske kart og div underlag. Alle virket happy når vi skiltes ved Halvorsens vei.

Martin Nickelsen

Turbrosjyren «Opplevelser langs Øverlandselva» er tilgjengelig i papirversjon på alle Bærums bibliotek. Du kan lese den elektronisk på <https://tinyurl.com/ws7l8h5>

NY: Vassdragsleden Øverlandselva

Konseptet «Vassdragsleden»; åpne farbare stier og turveier, supplert med informasjonsplakater og hvilebenker langs våre vassdrag.

Vi ønsket på skikkelig vis å markere «Vassdragsleden Øverlandselva». Til denne høytidelige åpningen skulle det sendes invitasjoner til presse, elvevenner, politikere o.a. Diverse organisering, rigging, annonsering o.a. måtte også til. Selve åpningen foregikk den 22 juni.

Fra våre facebook-sider er følgende å lese:

Varaordfører Siw Wikan stod for selv snorklippingen, og det ble holdt inspirerende taler av representanter for politikere, kommune-administrasjonen, sponsorer og frivillige. Bærum turlag blåmerker og skilter leden i løpet av året. Stort oppmøte tatt i betraktning gjeldende corona-begrensninger. Det er hyggelig at innsatsen til Bærum Elveforum og Øverlandsvassdragets venner blir verdsatt på denne måten.

Velkommen til vassdragsleden ØVERLANDSELVA

Øverlandsgård - Gården er nevnt i et diplom fra 1347, og har en lang historie.

Øverland sag - Øverland sag lå ved Øverlandskvenna (II). Sagen omtales 1671, 1671 og 1686 i forbindelse med skattelegging.

Øverlandskvenna - Kvernen lå i den vestre fossen nedstrøms Øverlandsgård. Det er såvidt man kan se rester av grunnmuren.

Øverlandsbroen-steinbroen - Den gamle steinbroen over Øverlandselva fra 1838 er godt bevart.

De kommunale fyllingene Øverland-I og Øverland-II - Den kommunale søppelfyllingen Øverland-I lå rett nord for Gamle Ringakerveien. Den var i bruk fra 1960 til 1963. Øverland-II lå på jorden på vestsiden av elva, rett sør for Gamle Ringakerveien, og var i bruk mellom 1963 og 1967.

Hoppbakken på Øverland - Hoppbakken ble anlagt på 1930-tallet. Bakken hadde naturlig tilfylling og snøhopp. Ovanneet gikk langt opp i åsen mot Edelgranveien. På 1950-tallet ble det tradisjonelle.

Løkeberggård - Gården er fra 1700-tallet og er i dag privatbolig. Tidligere bebyggelse er nevnt allerede på 1500-tallet, og fikk senere navnet Øvre Løkeberg.

Nedre Løkeberg gård - Gården lå rett nordst for Kvernhuset (I). Tidligere utløp for Nadderudbekken - Den murte «tunnelåpningen» på sørsiden av elva er det tidligere kunstige utløpet for Nadderudbekken.

Kvernhuset og kvernhuset på Løkeberg - Kvernhuset lå nedenfor Kvernhuset. Kvernen tilhørte gården Løkeberg (II), og er nevnt i forbindelse med en skyldbeholdning i 1843. Løkeberg-broene Christen og Hans Christensen delte gården i Øvre og Nedre Løkeberg. Rester etter vannrenna og ruiner etter kvernhuset er synlige i dag.

Målestasjonene i Blomsterkroken - Navnet er etter et gartneri som tidligere lå ved Presteveien rett nord for målestasjonene. Bærum kommune har i dag to målestasjoner her.

Nadderudbekken - Nadderudbekken renner ut i Øverlandselva ved Blomsterkroken. Bare de nedreste ca. 50 meterne er åpen.

Kløppa - Kløppa er i dag navnet på stedet og broen der gangveien går over elva. Navnet ble offisielt i 1997.

Edelløvsjøkrogen - Mellom Engerjordet og Kløppa (24), langs elvas sørside, ligger et vakker løvsjøkrogen som er vernet som naturreservat.

Cryta - hoppbakke og akebakke - I dag er Cryta en populær akebakke om vinteren. Før og etter 2. verdenskrig lå det to hoppbakker her med ca. 15 meter hoppengle.

Enger gård - Den tidligere husmannsplassen, nevnt i skifte fra 1772 og med anner helt tilbake til middelalderen, ga navn til Engervannet og boligområdene rundt.

Engervannet - Vannet er smalt og langstrakt. Ved flo sje strømmet saltvann opp i Rønne elv og ut i vannet. Ved fjøre sje blir det trynne saltvannet liggende under det lettere ferskvannet. Engervannet har et spesielt brakkvannsmiljø med et rikt dyre- og planteliv.

Flyndrebukta - Flyndrebukta kan vitne om at det i tidligere tider var godt flyndrefiske her. Alle 21 flyndrefiske i Engervannet - Engervannet var, sammen med Hunnbots i Borge i Østfold, Norges første oppdrettsanlegg for laks og sjøørret i «saltvann». Yngel skulle stipes ut i Øverlandselva og etter et par år ville de gå ned i «saltvandsparkei». Engervannet og volise seg store. Ved Engervannets utløp skulle et stengsel hindre fisken i å komme videre ut i havet. De to tre gamle stolene på den lille øya i Engervannet er de siste synlige rester av denne saltvandsparkei fra 1869.

Pottemakeriet - Løkeberg lervarefabrik - Pottemakeriet ble bygget på østenden av Pottemakerbroen (17). Presteveien nær kalkovnen. Det er ingen spor etter fabrikk, men den som ligger, finner fremdeles gamle potteskår i elva nedstrøms Pottemakerbroen (17). Fabrikkene ble senere flyttet til østenden av Kvitveien der lervattaket lå, og var i drift helt frem ca. 1950.

Sagfossen - Sagfossen er fossen ved Presteveien. Allerede i 1611 lå det en sag her.

Pottemakerbroen - Broen i Presteveien ble bygget i 1838, og fikk navnet etter pottemakeriet som lå på østenden av elva. Fundamentene etter broen ses ca. 10 meter oppstrøms dagens bro.

«Tre slike store A1-skilt er satt opp langs Øverlandsvassdraget. Ett ved P-plassen ved Øverland, ett ved Kverntangen og ett ved Folangerbroa i Sandvika.»

En liten billedkavalkade fra den formelle åpningen av Vassdragsleden 22 juni følger.
Alle bildene er tatt av Håkan Billing og gjengitt etter godkjennelse.

*Varaordfører Siw Wikan
stod for selv snorklippingen, den
formelle åpningen av
Vassdragsleden Øverlandselva*

*Til venstre: Eli Rusdal, President
Fornebu og Lysaker Rotary klubb*

*Til høyre: Inger Elise Bergaust
Lions Club Bærum/Verdande*

*stod for den formelle avdukingen av
det store skiltet «Vassdragsleden
Øverlandselva».*

Gunnar Fimland

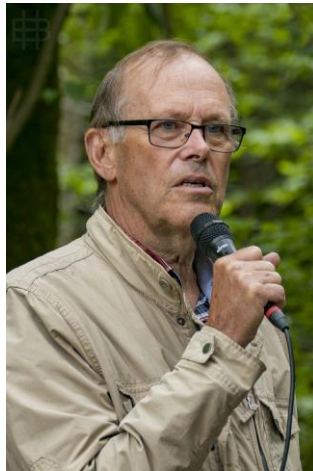
sørget for det svært musikalske og hyggelige innslaget før den formelle åpningen startet!

Gunnar er Bærum Elveforums facebook-redaktør. I tillegg er det han som gjør det fantastiske skjøtselarbeidet ved Gamle Øverland bro.

Bo Wingård

leder av Bærum Elveforum var programleder og hadde regien gjennom denne åpningsfesten.

Dag Egil Strømme

leder av Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur holdt en svært god tale om Vassdragsleden som fremmer friluftsliv og naturglede i nærmiljøet

John Hvidsten

Er leder av Bærum Turlag og fortalte bl.a. om Bærum Turlags nye innsatsområde: Urban stimerking.

Arne Eriksen

Representerer Centra-gruppen som i en årrekke har sponset Bærum Elveforum med driftsmidler.

I tillegg har Centra-gruppen de senere årene også sponset diverse prosjekter langs Øverlandselva.

Som prosjektet med Vassdragsleden.

Svein Finnanger

Er kommunalsjef for Miljøtekniske tjenester og snakket om hvordan man sammen med frivilligheten får gjort mye for å bedre forholdene i vassdragene våre.

Bjørn Frantzen

Er leder av Norsk Ornitologisk Forening, Asker og Bærum lokallag, styremedlem i både Øverlandsvassdragets Venner og Engervannets Venner. Bjørn fortalte om alle fuglekassene som han og flere amatørornitologer har satt opp i Øverlandsvassdraget og andre vassdrag. Alle kassene er satt opp i «øyehøyde» og nær stiene. Dette for at publikum skal få en berikende turopplevelse. Bjørn har til nå satt opp over 350 fuglekasser langs våre elver, bekker og turveier! En innsats det virkelig står stor respekt av!

Terje Bøhler

Er sekretariatsleder i Bærum Elveforum og fortalte om pågående og kommende prosjekter og aktiviteter i Øverlandsvassdraget.

Etter åpningen inviterte Bærum Elveforum til to elvevandringar - elvelangs Øverlandselva. Den ene gikk fra Kverntangen til Bærumsveien (ca 750 m). Den andre gikk fra Kverntangen via Engerjordet/Engervannet til Sandvika (ca 2.5 km).